

ВСТУП

Дисципліна “Економічна безпека комунікаційного менеджменту” заснована на сучасних тенденціях розвитку сучасної економічної науки та соціально-орієнтованого менеджменту, інформатизації соціально-економічних процесів.

Метою вивчення дисципліни є формування системи теоретичних знань та прикладних вмінь і навичок щодо управління економічною безпекою суб’єктів підприємницької діяльності в умовах інформаційної економіки.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- оволодіння практичними навичками проведення дослідження комунікаційних процесів в економіці;
- дослідження системи соціо-психологічних факторів вибору економічної поведінки з метою мінімізації ризиків;
- оволодіння практичними навичками щодо використання методологічного апарату державної політики в галузі туризму в умовах глобалізації для вирішення конкретних економічних завдань, що виникають у сфері туристичної індустрії.
- засвоєння теоретичних засад наукових досліджень щодо ролі психологічного знання в системі управління туристичним підприємством та актуальних напрямів розвитку сучасної інформаційної економіки.

Об’єктом вивчення дисципліни є економічна безпека в умовах інформаційної економіки.

Предметом навчальної дисципліни є закономірності формування, функціонування та розвитку економічної безпеки в умовах інформаційної економіки.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
PH 2	ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, СК1, СК9, СК10
PH 3	ЗК2, ЗК6, ЗК7, ЗК8, СК 1, СК3, СК8, СК9
PH 4	ЗК1, ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК7, СК1, СК2, СК7, СК8, СК9
PH 5	ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК10, СК3, СК5, СК9,
PH 7	ЗК4, ЗК7, ЗК9, ЗК10, СК2, СК 10

РН 2. Володіти передовими концептуальними та методологічними знаннями з туризму та рекреації і на межі предметних галузей, а також дослідницькими навичками, достатніми для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні передових світових досягнень, отримання нових знань та/або продукування інновацій.

РН 3. Планувати та виконувати наукові дослідження з туризму і рекреації й дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів.

РН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень, моделювання, наявні літературні дані.

РН 5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН 7. Розв'язувати науково значущі проблеми туризму і рекреації з дотриманням норм академічної етики і доброчесності, з урахуванням соціальних, економічних, екологічних, правових аспектів.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу нових знань, генерування нових ідей та досягнення наукових цілей, здобуття глибинних знань із спеціальності 242 Туризм і рекреація, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем історії розвитку та сучасного стану наукових знань і методологічної парадигми досліджень галузі туризму, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері туризму і рекреації на основі системного наукового та крос-культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК 5. Здатність до проведення досліджень на рівні сучасних вимог, яке призводить до нових знань та формування системного наукового світогляду.

ЗК 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати наукові і науково-прикладні завдання; оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у науковій діяльності.

ЗК 8. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та реєструвати права

інтелектуальної власності.

ЗК 9. Набуття універсальних навичок дослідника, мовних компетентностей, зокрема здатності спілкуватися державною (українською) та іноземною (ними) мовами як усно, так і письмово, достатньої для представлення і обговорення результатів власного наукового дослідження, обговорення результатів своєї наукової роботи та для повного розуміння іншомовних наукових текстів з рекреаційно-туристичних і суміжних досліджень.

ЗК 10. Здатність до організації та проведення навчальних занять у аудиторному та дистанційному форматі з використанням спеціалізованого програмного забезпечення та міжнародних освітніх онлайн-платформ (MOOCs).

СК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері туризму і рекреації, оцінювати та забезпечувати якість й результативність досліджень.

СК 2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у туризмі і рекреації та дотичних до них галузях знань і міждисциплінарних напрямках, що можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з туризму та суміжних наук.

СК 3. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

СК 5. Здатність до науково-організаційної діяльності та управління науково-дослідницькими проектами.

СК 7. Розуміння туризму як цивілізаційного феномену, що поєднує геопросторові, соціокультурні, еколого-економічні, організаційно-управлінські явища та процеси на глобальному, національному, регіональному та локальному рівнях.

СК 8. Знання та розуміння предметної області туризмознавчих досліджень, методів науково-дослідної діяльності з туризму і рекреації та їх адекватне застосування для обґрунтованого вирішення поставлених завдань.

СК 9. Розуміння сутності наукового пізнання в сфері туризму та рекреації, здатність до визначення проблемного поля та формулювання наукових і науково-практичних задач, вміння реалізовувати взаємозв'язок наукового знання з практикою рекреаційно-туристичної діяльності.

СК 10. Здатність до особистої відповідальності та автономної ініціативи в складних і непередбачуваних ситуаціях, у професійних або еквівалентних контекстах, пов'язаних із організаційно-управлінською діяльністю чи спеціальною освітою.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади комунікаційного менеджменту та економічної безпеки

Тема 1. Теоретичні основи комунікаційного менеджменту

1.1. Еволюція теоретичних концепцій економічної безпеки підприємства

Взаємозв'язок наукових напрямів та їх вплив на формування наукового знання економічної безпеки комунікаційного менеджменту.

1.2. Базові категорії економічної безпеки.

Економічні взаємини, економічні інтереси, економічна інформація, економічна діяльність, економічні загрози, соціально-економічне сприйняття, економічне мислення, економічні потреби, соціально-психологічні комплекси, відчуття страху, економічне спілкування).

1.3. Сфери дослідження економічної безпеки: макрорівень, мезорівень, мікрорівень, відносини «державна -бізнес», “бізнес-бізнес”, «бізнес-споживач».

Методи дослідження та розвитку економічної безпеки (загальнонаукові методи, економічні, соціальні та психологічні методи).

Тема 2. Поняття «Економічна безпека»

2.1. Економічна безпека: сутність і зміст поняття.

Тріада економічної безпеки та її структурна схема: людина (особа) – національна держава – світове співтовариство. Внутрішній та зовнішній рівні економічної безпеки.

2.2. Види економічної безпеки.

Інтелектуальна і кадрова (збереження і розвиток інтелектуального потенціалу підприємства, інформаційна (ефективне інформаційно-аналітичне забезпечення господарської діяльності підприємства); ефективне управління персоналом); силова (забезпечення фізичної безпеки працівників підприємства); економічна (досягнення найбільш ефективного використання ресурсів); правова (дотримання чинного законодавства, всебічне правове забезпечення правової діяльності підприємства); технікотехнологічна (ступінь відповідності застосованих на підприємстві технологій сучасним світовим аналогам за умови

оптимізації витрат ресурсів); екологічна (дотримання чинних екологічних норм).

2.3. Класифікація моделей економічної діяльності в аспекті економічної безпеки.

Модель залежності від зовнішніх поведінкових факторів, модель залежності від потреб, модель заснована на традиціях та вихованні.

Тема 3. Теоретичні основи психології економічної безпеки

3.1. Соціально-психологічна система економічної безпеки, її елементи та зв'язки.

Рівні економічної безпеки: економічна безпека людини, економічна безпека підприємства, економічна безпека держави та міжнародна економічна безпека.

3.2. Безпека людини як складова безпеки держави, та складова міжнародної безпеки.

Взаємозв'язок інтересів кожного громадянина з інтересами держави, а також з інтересами світового співтовариства. Нейропсихологічні детермінанти економічної безпеки (інтереси, потреби, відчуття, сприйняття, пам'ять, мислення, уява).

3.3. Мотивація економічної безпеки діяльності: сутність та зміст процесу.

Мультимотивність та пріоритетність цілей при реалізації економічної безпеки діяльності.

Тема 4. Інформація як фактор економічної безпеки

4.1. Інформація як фактор формування загроз та розвитку забезпечення економічної безпеки.

Взаємозв'язок економічної безпеки діяльності та етнічного менталітету, механізми формування кросс-культурного економічного партнерства в аспекті забезпечення економічної безпеки. Прикмети і марновірство в системі економічної безпеки.

4.2. Поняття комерційна таємниці, комерційна інформація як правова та економічна категорія.

Комерційна таємниця як спосіб захисту цінної інформації про об'єкти стратегічних змін, як економічний інтерес та стратегічний ресурс, який здатний забезпечити конкурентні переваги на ринку промисловості. Класифікація

інформації в аспекті безпеки економічної діяльності. Психологічні фактори розкриття комерційних таємниць. Реклама як джерело економічної загрози.

Тема 5. Соціально-психологічні засади обмінних процесів в економіці

5.1. Соціальна та нейропсихологічна сутність понять “обмін” та «комунікація».

Етапи обмінної поведінки, її особливості. Умови балансу комунікації, обміну та споживання.

5.2. Обмінна поведінка: взаємозв'язок характеристик особистості та обмінної поведінки.

Моделі обмінної поведінки. Соціальні та нейропсихологічні причини боргів. Ощадна поведінка як форма уникнення обмінної поведінки. Управління поведінкою споживачів та учасників комунікаційних процесів.

Змістовий модуль 2. Механізми та інструменти економічної безпеки комунікаційного менеджменту

Тема 6. Механізми комунікаційного менеджменту

6.1. Соціокультурні особливості формування механізму комунікаційного менеджменту.

Структурний та системний підхід в визначенні механізму комунікаційного менеджменту. Фактори розвитку механізму комунікаційного менеджменту.

6.2. Актуальні напрями дослідження механізму комунікаційного менеджменту в аспекті забезпечення економічної безпеки.

Критерії типологізації механізмів комунікаційного менеджменту: структура витрат та накопичення, економічна стратифікація, самовизначення суб'єктів господарської діяльності.

Тема 7. Механізми забезпечення економічної безпеки в аспекті комунікаційного менеджменту

7.1. Забезпечення економічної безпеки як функція менеджменту.

Елементи механізму забезпечення економічної безпеки в аспекті комунікаційного менеджменту: ідентифікація можливих загроз економічній безпеці та розроблення превентивних заходів для зменшення або попередження економічних ризиків; захист економічних інтересів та законних прав

підприємства; моніторинг стану зовнішнього середовища діяльності підприємства; вивчення зовнішньої комунікаційного середовища - партнерів, клієнтів і конкурентів підприємства; профілактика та припинення можливої девіантної діяльності (яка може завдати шкоди економічній безпеці) кадрового складу підприємства; захист конфіденційної інформації підприємства; підготовка та проведення акцій, що поліпшують імідж та зміцнюють ділову репутацію підприємства.

Тема 8. Інструменти комунікаційного менеджменту

8.1. Технології і інструменти комунікаційного менеджменту.

Зв'язки з громадськістю (public relations); програма просування (promotion plan); брендінг; зв'язки з акціонерами, інвесторами і партнерами (investor relations); формування іміджу і управління репутацією; зв'язки із засобами масової інформації (media relations).

8.2. Специфіка інструментарію комунікаційного менеджменту через призму його спеціалізованих функцій.

Завдання реалізації комунікаційного менеджменту : інтегрування, обумовлене використанням комплексу управлінських, маркетингових і інформаційних технологій; інформаційне, обумовлене знанням закономірностей інформаційного обміну, який здійснюється для досягнення якоїсь практичної мети, вирішення якоїсь проблеми; встановлення контактів, від чого залежить ефективність комунікативного процесу, само презентації, що реалізується при створенні іміджу, репутації, які, в свою чергу, можуть і не відповідати статусу і комунікативній ролі; створення традицій та ритуалів, що використовуються в методах роботи з персоналом (корпоративні святкування, нагородження, офіційні церемонії); освітнє, що досліджує комунікативні навички цільових аудиторій, реалізує на практиці нові ідеї, поширює досягнення у області сучасної комунікації.

Тема 9. Інструменти формування та підтримання економічної безпеки

9.1. Самовизначення економічної безпеки особистості: сутність та етапи. Економічна освіта як фактор забезпечення економічної безпеки особистості.

Напрями забезпечення та підтримання економічної безпеки: розуміння економічної безпеки підприємства як невід'ємного елементу національної безпеки економіки; забезпечення нормативно-правового регламентування

економічної безпеки економічної діяльності; запровадження інноваційних то ресурсозберігаючих технологій; посилення рівня адаптованості національної економіки до умов глобалізації та відкритості.

9.2. Роль категорій «корупція», «хабарництво» та «кумовство» в системі забезпечення економічної безпеки.

Чинники та мотивація девіантної економічної поведінки.

Тема 10. Актуальні проблеми економічної безпеки комунікаційного менеджменту

10.1. Розвиток економічної незалежності як можливість здійснення державного контролю над національними ресурсами, спроможність використовувати національні конкурентні переваги для забезпечення рівноправної участі у міжнародній торгівлі.

Підтримання стійкості і стабільності національної економіки, що передбачає міцність і надійність усіх елементів економічної системи, захист усіх форм власності, створення гарантій для ефективної підприємницької діяльності, стримування дестабілізуючих факторів; формування здатності до саморозвитку і прогресу, спроможності самостійно реалізувати і захищати національні економічні інтереси, здійснювати постійну модернізацію виробництва, ефективну інвестиційну та інноваційну політику, розвивати інтелектуальний і трудовий потенціал країни.

10.2. Напрями розвитку наукового знання економічної безпеки діяльності в умовах інформатизації.

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) занять за навчальною дисципліною

Назва завдання	Зміст
<i>Тема 1. Теоретичні основи комунікаційного менеджменту</i>	
<i>Практичне завдання 1.1</i>	Дискусія: Еволюція наукових підходів до дослідження, формування та розвитку системи знань щодо економічної безпеки
<i>Тема 2. Поняття «Економічна безпека»</i>	
<i>Практичне завдання 2.1</i>	Дискусія: Класифікація моделей діяльності людини (модель залежності від потреб, модель залежності від зовнішніх

	поведінкових факторів, модель заснована на традиціях та виховані).
<i>Тема 3. Теоретичні основи психології економічної безпеки</i>	
<i>Робота в малих групах</i>	Взаємозв'язок інтересів кожного громадянина з інтересами держави, а також з інтересами світового співтовариства. Нейропсихологічні детермінанти економічної безпеки (інтереси, потреби, відчуття, сприйняття, пам'ять, мислення, уява).
<i>Практичне завдання 3.1</i>	Мультимотивність та пріоритетність цілей при реалізації економічної безпеки діяльності.
<i>Тема 4. Інформація як фактор економічної безпеки</i>	
<i>Практичне завдання 4.1</i>	Комерційна таємниця як спосіб захисту цінної інформації про об'єкти стратегічних змін, як економічний інтерес та стратегічний ресурс
<i>Тема 5. Соціально-психологічні засади обмінних процесів в економіці</i>	
<i>Практичне завдання 5.1 Написання есе за темою</i>	Управління поведінкою споживачів та учасників комунікаційних процесів.
<i>Тема 6. Механізми забезпечення економічної безпеки в аспекті комунікаційного менеджменту</i>	
<i>Практичне завдання 6.1</i>	Фактори розвитку механізму комунікаційного менеджменту.
<i>Тема 7. Психологічні засади обмінних процесів в економіці</i>	
<i>Семінар-дискусія</i>	Питання «Профілактика та припинення можливої девіантної діяльності (яка може завдати шкоди економічній безпеці) кадрового складу підприємства.»
<i>Тема 8. Інструменти комунікаційного менеджменту</i>	
<i>Семінар-дискусія</i>	Дискусія "Головні завдання комунікаційного менеджменту."
<i>Тема 9. Інструменти формування та підтримання економічної безпеки</i>	
<i>Практичне завдання 9.1</i>	Психологія власності як сфера дослідження економіки. Економіко-психологічна сутність поняття «власність» в туристичній діяльності
<i>Тема 10. Лекція проблемного характеру. Актуальні проблеми психології економічної діяльності</i>	
<i>Семінар-дискусія:</i>	Розвиток економічної незалежності як можливість здійснення державного контролю над національними

	ресурсами, спроможність використовувати національні конкурентні переваги для забезпечення рівноправної участі у міжнародній торгівлі.
--	---

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
<i>Тема 1.</i> Теоретичні основи інформаційної економіки	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою
<i>Тема 2.</i> Економічна діяльність в сфері туризму	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою
<i>Тема 3.</i> Механізми когнітивних процесів в умовах інформаційної економіки	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою
<i>Тема 4.</i> Інформація як джерело психологічної та економічної активності	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою
<i>Тема 5.</i> Теоретичні основи психології економічної діяльності	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою
<i>Тема 6.</i> Психологія грошово-кредитних взаємовідносин	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою
<i>Тема 7.</i> Психологічні засади обмінних процесів в економіці	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою
<i>Тема 8.</i> Психологізація виробничої та творчої діяльності	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою
<i>Тема 9.</i> Відчуття власності та його реалізація в економічній діяльності	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою
<i>Тема 10.</i> Лекція проблемного характеру. Актуальні проблеми психології економічної діяльності	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань за темою

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та / або лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

- Словесні (лекція (Тема 1, 3, 4,5,6, 7, 8 9), проблемна лекція (Тема 2, 10);
- Наочні (демонстрація (Тема 1-10);
- Робота в малих групах (Тема 3).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах диференційованого заліку.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається: для дисциплін з формою семестрового контролю залік – сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: завдання за темами (40 б.), презентації / доповіді (10 б.), есе (10 б.), колоквиум (2*10 б.), групова робота (5 б.), наукова робота (15 б.).

Семестровий контроль: Залік.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З. Б., Черевко О. В., Копитко М. І., Зачосова Н. В., Живко М. О., Серета В. В., Занора В. О., Бісєвєць А. В.; за ред. Живко З. Б. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2019. – 11 с
2. Маркетингові комунікації в туристичній діяльності [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. А. Сущенко, К. Г. Наумік-Гладка, М. В. Алдошина - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. - 217 с. Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24096>.
3. Лугова В.М., Мартіянова М.П. Довіра в системі соціальної безпеки підприємства. Управління стійким розвитком економіки: теоретичні і практичні аспекти: колективна монографія. Харків: Вид-во Іванченка І.С., 2018. С. 70- 78.
4. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. / Отенко І. П., Іващенко Г. А., Воронков Д. К.– Харків : Вид. ХНЕУ, 2012 – 251 с.
5. Наумік-Гладка, К. Г.; Птащенко, О. В. Управління підприємницькою діяльністю в умовах зростання інформаційних технологій. Таврійський науковий вісник. Економічні науки, 2016, 95: 53-61.

Додаткова

6. Гуцалюк О. М. Управління інтеграційним розвитком корпоративних підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 424 с.
7. How Risk Managers' Psychological and Social Capital Promotes the Development of Risk-Management Capabilities
https://www.researchgate.net/publication/342041711_How_Risk_Managers'_Psychological_and_Social_Capital_Promotes_the_Development_of_RiskManagement_Capabilities
8. Мащенко М. А. Забезпечення інвайронментальної безпеки промислових підприємств залізничного транспорту : монографія. – Харків : Видавництво «Лідер», 2019. – 296 с.
9. Геєць В. М. Моделювання економічної безпеки : держава, регіон, підприємство : монографія / [Геєць В. М., Кизим М. О., Клебанова Т. С., Черняк О. І. та ін.]; за ред. Геєця В. М. – Харків : ВД «ХНЕУ», 2006. – 86 с.
10. Наумік-Гладка К. Г. Проблеми забезпечення економічної безпеки держави в умовах становлення інформаційної економіки / К. Г. Наумік-Гладка // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – № 6. –

С. 206–209 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/issue-6-2015>

11. Матвієнко-Біляєва Г. Л. Економічна безпека сучасного бізнесу в умовах діджиталізації [Електронний ресурс] / Г. Л. Матвієнко-Біляєва // Економіка. Фінанси. Право. – 2022. – Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27447>

Інформаційні ресурси

12. Всесвітнє дослідження шахрайства 2020. Price Waterhouse Cooper. <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2020/economic-crime-survey.html>
13. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України (Наказ Мінекономрозвитку України від 29.10.2013 №1277) URL:<http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=ukA&tag=MetodichniRekomenda tsii>
14. First Intelligent Business Insurance Platform <https://www.embroker.com/blog/entrepreneur-statistics/#stats-3>
15. Макроекономічні показники. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macroindicators#3>
16. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму. – Режим доступу : <http://www.weforum.org>.
17. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. – Режим доступу : <http://www2.unwto.org>.
18. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.